

Forespørgsel om deltagelse i forskningsprojektet ”Human eksponering for PCB i bygninger”

Kære beboer i Brøndby Strand Parkerne

Hermed inviteres du/I til at deltage i en videnskabelig undersøgelse af hvor meget PCB mennesker udsættes for i bygninger og hvordan det optages i kroppen.

Hvem foretager undersøgelsen?

Undersøgelsen af beboernes udsættelse for PCB i Brøndby Strand Parkerne udføres i samarbejde af Statens Byggeforskningsinstitut, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø og Institut for Folkesundhedsvidenskab ved Københavns Universitet med økonomisk støtte fra Landsbyggefonden. De berørte boligselskaber støtter op om projektet. Undersøgelsen er godkendt af den regionale Videnskabsetiske Komité.

Baggrund for undersøgelsen

PCB er meget svært nedbrydeligt og findes som en udbredt miljøgift, det ophobes i fødekæden og findes i en lang række fødevarer. Oprindeligt blev PCB brugt i bl.a. byggematerialer som f.eks. bløde fuger, og da PCB fordampes meget langsomt findes langt det meste PCB stadig i disse bygninger. Til forskel fra udsættelsen via fødevarer ved man kun meget lidt om udsættelsen i indeklimaet, som har en anden sammensætning.

Selve undersøgelsen

Undersøgelsen omfatter dels undersøgelse af PCB i bolig og dels PCB-niveauet i din krop. En erfaren laborant tager en blodprøve i en midlertidig klinik i BSP oprettet til projektet, der skal du også svare på et spørgeskema om bl.a. kost, og du får udleveret et armbånd, som du skal gå med i en uge. Besøget i den midlertidige klinik tager ca. 30 min. Ved et hjemmebesøg opsætter vi luftmåleudstyr, som skal stå der i 24 timer, og som vi henter igen dagen efter. Derudover tager vi prøver af overflader og fuger og vi tager din gamle støvsugerpose med (så vent lidt med at skifte den). Ved hjemmebesøget laver vi også en aftørring af dine håndflader, for at vurdere udsættelsen på huden. Endelig skal du svare på et kort spørgeskema om din bolig og vaner. I alt tager hjemmebesøget ca. 45 min, dagen efter skal luftmåleudstyret tages ned, det tager ca. 10 min. Du aftaler tidspunkt for hjemmebesøg ved blodprøvetagning.

Vi afholder informationsmøder (se nedenfor) og du får mulighed for en individuel informationssamtale før underskrivelse af samtykkeerklæringen. Beboere har ret til at medtage bisidder og en betænkningstid på mindst 24 timer.

Der tages 50 ml blod, hvor det meste sendes til Folkehelseinstituttet i Norge til analyse. Den del der er tilbage efter PCB-analyserne gemmes i 10 år i en forskningsbiobank på Københavns Universitet, så der senere evt. er mulighed for at måle andre biomarkører, som f.eks. dioxinlignende aktivitet. Analyser fra forskningsbiobanken kan først gennemføres efter fornyet tilladelse fra Den Videnskabsetiske Komité. Materialet som sendes til Norge er omfattet af norsk lovgivning.

Fordele ved at deltage i undersøgelsen

Såfremt det ønskes, kan man få en tilbagemelding PCB-niveauet i blod- og indeklimamålinger. Ud fra resultaterne af begge dele vil vi tilbyde rådgivning om, hvordan udsættelsen fremover kan begrænses. Derudover bidrager man til øget forståelse af processerne omkring udsættelse for PCB i indeklimaet.

Ulemper ved at deltage i undersøgelsen

Afgivelse af en blodprøve og besvarelse af et kort spørgeskema om kostvaner og andre forhold af betydning for PCB-udsættelse, i alt ca. ½ times varighed. Udover let ubehag ved blodprøven kan der hos nogle få opstå et blå mærke. Ved indeklimatemålingerne kan der være mindre støjgener fra pumpen, som derfor placeres i stuen. Man skal som minimum være hjemme ved besøgets start.

Finansiering

Studiet støttes med 2,3 mio. kr fra Landsbyggefonden, hvilket dækker prøveindsamling og PCB-analyser for 100 husstande. Projektet udføres som forskningsprojekt uden indflydelse fra bevillingsgiver. Der ydes ikke vederlag for deltagelse i forsøget. Eventuelle skader på forsøgspersonen dækkes af Københavns Universitet, som er omfattet af Patientforsikringsordningen.

Hvad skal du gøre?

For at kunne deltage i undersøgelsen skal du være fyldt 18 år og have boet mindst 6 måneder i et af følgende højhuse: *Albjergparken 1, Albjergparken 2, Albjergparken 6, Tranumparken 2 eller Tranumparken 1* (her kun 1.-10. etage). En eller flere personer fra samme husstand kan deltage. Ydermere må man ikke lide af en alvorlig sygdom der omfatter intensiv medicinsk behandling eller nedsat organfunktion, hvis du er i tvivl så kontakt vores hotline (tlf. 93 56 23 18).

Derudover ønskes en kontrolgruppe fra *Tranumparken 7 samt Ulsøparken 2 og 6*. Det er vigtigt at have en kontrolgruppe, således at vi har noget at sammenligne med. Personer i kontrolgruppen må ikke tidligere have boet i et af de ovennævnte fem højhuse i Albjergparken og Tranumparken.

Hvis du er interesseret i at deltage vil vi gerne se dig til et af vores informationsmøder (se nedenfor), her vil det også være muligt at aftale tid for blodprøve hvis man har boet mindst 2 år i sin nuværende bolig.

Der afholdes informationsmøder:

mandag d. 9/10-2017 kl. 19 i selskabslokalet i Tranumparken

onsdag d. 11/10-2017 kl. 19 i salen i Rheumhus

torsdag d. 12/10-2017 kl. 19 i Postillionen hos PAB afd. 8

Hvis du er forhindret i at deltage, kan du alligevel deltage ved at udfylde den vedlagte basisinformation og underskrive samtykket. Hvis du har spørgsmål vedr. studiet eller din deltagelse kan du ringe til vores hotline på tlf. 93 56 23 18. Skemaer med underskrift kan afleveres på mødet eller i den tydeligt markerede postkasse i stueetagen i din opgang senest 20/10-2017 kl. 15. Ydermere er der mulighed for at tilmelde sig ved personligt fremmøde fredag d. 20/10 kl 9-15 i Tranumparken 3. Der skal udfyldes et sæt for hver person der ønsker at deltage. Såfremt der er flere interesserede end vi har mulighed for at inkludere vil der blive valgt ud fra formodet PCB-niveau og antal år i boligen, samt en balanceret kønsfordeling. I særlige tilfælde vil det være muligt at blodprøven kan tages i hjemmet, for yderligere information, kontakt vores hotline.

Senest 27/10 vil du modtage information om du er med i studiet samt information om hvordan du booker en tid til blodprøven og hjemmebesøget. Der vil være mulighed for at besøgene kan foregå i morgen-/eftermiddags-/aftentimerne samt enkelte lørdage.

Det er frivilligt at deltage i undersøgelsen, og du kan til enhver tid trække dig ud af undersøgelsen igen. Se i øvrigt vedlagte folder om "Forsøgspersoners rettigheder i et sundhedsvidenskabeligt forsøgsprojekt". Hvis du har yderligere spørgsmål eller er forhindret i at komme til informationsmødet er du altid velkommen til at kontakte os.

Samtykket omfatter adgang til videregivelse og behandling af nødvendige oplysninger om forsøgspersonens helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger som led i myndigheders lovpligtige kontrol med forsøget.

Vi håber du/I har lyst til at deltage. Venlig hilsen

Marie Frederiksen
Det Nationale Forsknings-
center for Arbejdsmiljø
Tlf. 39 16 52 71
Mail: MEF@nfa.dk

Helle Vibeke Andersen
Statens Byggeforsknings-
institut, Aalborg Universitet
Tlf. 99 40 24 33
Mail: HVA@sbi.aau.dk

Prof. Lisbeth E. Knudsen
Institut for Folkesundhedsvidenskab,
Københavns Universitet
Tlf. 35 32 76 53
Mail: LIEK@sund.ku.dk